

Nasjonalt fagskoleråd, rådsmøte 4/2024

Dato: 19.06.2024, klokken 09.30-12.00

Sted: Fagskolen i Agder

Faste saker

Sak A	Godkjenning av møteinnkalling	<i>Vedtak</i>
Sak B	Godkjenning av dagsorden	<i>Vedtak</i>
Sak C	Referat fra rådsmøte	<i>Vedtak</i>
	Saksdokumenter: Protokoll fra rådsmøte 23.04.2024	
Sak D	AU orienterer	

Ordinære saker

Start	Slutt	Totalt	Saksnr.	Tittel	Sakstype
09:30	09:35	00:05		Velkommen og godkjenning av saker	
09:35	09:40	00:05	O-22	AU orienterer	Orientering
09:40	10:10	00:30	V-23	Nasjonale fagråd	Vedtak
10:10	10:30	00:20	D-24	Omtale av høyere yrkesfaglig utdanning	Diskusjon
10:30	10:45	00:15	V-25	Lærebokordninga for høgare utdanning	Vedtak
10:45	10:50	00:05	V-26	Utdanningskvalitetsprisen	Vedtak
10:50	11:30	00:40	V-27	Strategi for høyere yrkesfaglig utdanning	Vedtak

Referat rådsmøte 23.04.2023
Til stede

Arvid Ellingsen	LO
Anja Johansen	Abelia/Forum for fagskoler
Trude Tinnlund	LO
Tord Hauge	NHO
Margrethe Gjessing	NHO
Brynjard Rønningen	KS
Odd Joar Svensson	KS
Kristine Bettum	Virke
Trond Bergene	Spekter
Terje Lyngstad	Utdanningsforbundet
Bente Søgaard (vara)	YS
Ragnhild Bjerkvik (vara)	FFF
Elin Dahling	HØY
Ketil Solbakke	HØY
Trine Røssevold	NFFL / KFF
Marthe Dirdal	Kompetanseforbundet /FuN
Thea Tuset	Organisasjon for Norske Fagskolestudenter
Ingrid Marie Aarre	Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

Forfall

Ingeborg Lovise Tyse	Utdanningsforbundet
Aage Alexander Foss	FFF
Einar Hanisch	YS

Gjester

Jens Bjørnåvold	Uavhengig ekspert
-----------------	-------------------

Observatør

Christin Drangland	Nokut
--------------------	-------

Fra sekretariatet

Margareth Haukås
Linda Kjosaaas

Dagsorden

- Sak A – Innkalling – godkjent
 Sak B – Dagsorden – godkjent

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

Sak C – Referat fra rådsmøtet 12.03.2024 – godkjent med referanse til mandat og sammensetning av fagråd.

AU orienterer – NOKUT deltar som fast observatør, Nasjonalt Fagskoleråd er representert i registerutvalget til Sikt, leder har deltatt i høring om helse og samhandling, samt i møte i Nasjonalt forum for lærerutdanning og profesjonsutvikling

D-14/24 Høyere yrkesrettete utdanninger: Europeiske erfaringer og norske utfordringer

Jens Bjørnåvold, uavhengig ekspert, presenterte funn, utvikling og tanker om europeiske erfaringer og norske utfordringer innen høyere yrkesfaglig utdanning. Bjørnåvold snakket blant annet om en spenning mellom akademisering og yrkesretting i høyer utdanning, som preger europeisk høyer utdanning. I mange europeiske land prioriteres høyere yrkesfaglig utdanning, og mange land opererer med todelte høyere utdanningssystemer. Kun noen få land (som Norge) opererer med enhetlige høyere utdanningssystemer med en forankring i tradisjonell universitetssektor. Flere land har plassert mesterbrev på nivå 6 (bachelor nivå) i tillegg til å tilby høyere yrkesfaglig utdanning på nivåene 6 til 8 i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Rådet diskuterte blant annet ECTS, Jens Bjørnåvold er tydelig på at ECTS gir en indikasjon på arbeidsbelastning, lite på innhold i studiet. ECTS var i utgangspunktet en del av Bologna prosessen, for å fremme mobilitet. Hovedfokus er arbeidsbelastning og kan brukes som en målestokk og som et innvekslingsverktøy. For å få en faktisk annerkjennelse må det også sees på innholdet i utdanningen. Det er viktig å skille mellom det UH i Norge har etablert som retningslinjer og det som faktisk ligger av vedtak i Bologna prosessen.

Bjørnåvold avsluttet med å oppfordre rådet til å utvikle en strategi for høyere yrkesfaglig utdanning og et kvalifikasjonsrammeverk to søyle utdanningssystem.

V-15/24 Rådets prioriteringer

Vedtak: rådet vedtok prioriteringer for perioden 2024-25 med endringene markert med gul farge.

Prioriterte saker 2024-25

Hovedprioritet: Vekst for høyere yrkesfaglig utdanning

- *Kampanje for rekruttering til HYU*
- **Finansieringsmodellen** og fullfinansiering av studieplasser og finansieringsmodellen
- *Opptrappingsplan flere studieplasser*
- *Forholdet mellom finansiering av utviklingsmidler og manglende finansiering av akkrediteringskapasitet i NOKUT.*

Aksjonspunkter

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

- Møter med Kunnskapsdepartementet
- Tema for Arendalsuka
- Innspill til statsbudsjett / revidert budsjett
- Gi høringssvar
- Politisk påvirkningsarbeid
- Bransjeprogramkonferanse – Oslo i september
- Fagskolekonferansen - Stjørdal

Strukturelle forhold

- *HYU på NKR-nivå 6, 7 og 8 i et binært utdanningssystem*
- *Godkjenning av utdanning i andre land (ECTS)*
- *Vurdere etablering av uspesifisert grad*
- *Overgangsordninger mellom HYU og UH*
- *Arbeidsgruppe som skal utvikle en strategi for HYU i et binært system (parallellstruktur)*

Aksjonspunkter

- Dialog med Kunnskapsdepartementet
- Tema for Arendalsuka
- Gi høringssvar
- Deltakelse på eventuelle innspillkonferanser
- Fagskolekonferansen - Stjørdal

Kvalitetsutvikling

- *Felles portal for kvalitetsindikatorer*
- *Styrke fagskolelærerutdanning (PPU-HYU)*
- *Studentvelferd og studentdemokrati*
- *Studentombud og læringsmiljø (også digitalt)*
- *Arbeidslivsrelevans og utviklingsarbeid*
- *NOKUTs veilederrolle*

Aksjonspunkter

- Dialog med KD
- Tema for Arendalsuka
- Kunnskapsprat om arbeidslivsrelevans i HYU – Oslo i mai
- Tilstandsrapport for høyere yrkesfaglig utdanning i juni

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

- Nasjonale planer – samling (TBC) i september
- Mobilisering til internasjonalisering (TBC)
- Fagskolekonferansen - Stjørdal

Organisering av Nasjonalt fagskoleråd, nasjonale og lokale fagråd

- Samarbeid mellom Fagskolerådet og nasjonale fagråd
- Invitere de nasjonale fagrådene med til møte før sommeren og på juleavslutning. I tillegg prøve å få til et møte med politisk ledelse i KD, og Nasjonalt fagskoleråd/fagrådene.

Aksjonspunkter

- Møte mellom ledere i nasjonale fagråd og AU
- Lederne i nasjonale fagråd deltar i rådsmøtene når relevant (for eks. ved sak om «Nytt fra rådene»)
- Lederne i nasjonale fagråd inviteres til ett fast rådsmøte i året (julemøtet)

V-16/24 Konstituering av nasjonale fagråd og opprettelsen av nytt nasjonalt fagråd for kunstfag

Vedtaket: Nasjonalt fagskoleråd tar konstituering av seks fagråd til orientering og oppretter et nasjonalt fagråd for kunstfag med en sammensetning som øvrige fagråd. Gjennomgang av sammensetning av fagråd settes opp på nytt i neste rådsmøte.

D-17/24 Statutter Utdanningskvalitetsprisen for høyere yrkesfaglig utdanning

Rådet diskuterte sammensetning i juryen for utdanningskvalitetsprisen og antallet medlemmer. I statuttene er det krav om kun fire jurymedlemmer. Saken settes opp som en vedtakssak i neste rådsmøte med et forslag om å sende en henvendelse til HK-dir om å endre statuttene fra fire jurymedlemmer til fem jurymedlemmer og tydeliggjøre hvordan jurymedlemmer oppnevnes.

D-18/24 Utviklingsmidler for høyere yrkesfaglig utdanning

HK-dir informerte om en gjennomført større kartlegging hvor direktoratet har undersøkt i hvilken grad tilskuddsordningen svarer på fagskolenes behov for utviklingsmidler, eller om det er behov for endringer. Endringsforslag skal sendes til departementet 29. april. Endelig svar og vedtatte retningslinjer kommer i oktober, endelig vedtak kommer i statsbudsjettet.

Rådet spilte inn viktigheten av at midlene går til utviklingsarbeid og ikke aktiviteter som burde vært finansiert av andre midler, i tillegg til å ha fokus på at endringer ikke får uhensiktsmessige konsekvenser for f.eks mindre fagskoler.

V-19/24 Kampanje for høyere yrkesfaglig utdanning - referansegruppe

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

Vedtak: Rådet bruker midlene satt av til utredninger til en kampanje for høyere yrkesfaglig utdanning og rådet oppretter en referansegruppe for arbeidet. Frist for å melde inn forslag til kandidater er 3. mai.

O-20/24 Studietur 2024

Årets studietur går til Kristiansand og Grimstad. Datoene er 18. – 19. juni. Tema for turen er samarbeidsavtaler mellom fagskole og universitet, samt næringsliv koblet opp mot fagskolen. I tillegg blir det bedriftsbesøk hos Glencore (nikkelverk), en bedrift som jobber mye med utvikling av fagbrev og fagskole.

O-21/24 Nasjonale planer

HK-dir informerte om 2024 og avslutningsfase av revidering av nasjonale planer. Som en del av avslutningen, er implementering og evaluering av planene sentral. Prosjektet arrangerer en samling for lærere og fagansvarlige, september 2024. Nasjonalt fagskoleråd får invitasjon til å delta på samlingen.

Referat slutt

Saker til rådsmøte 19. juni

O-22/24 AU-orienterer

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [O-22/24](#)

Bakgrunn

Fast post.

V-23/24 Nasjonale fagråd

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [V-23/24](#)

Bakgrunn

Nasjonalt fagskoleråd har diskutert sammensetning av Nasjonale fagråd. I mandat vedtatt av Nasjonalt fagskoleråd 7.06.2022 står det følgende om sammensetning av Nasjonale fagråd:

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

- Antall medlemmer bør være minst 8 og ikke mer enn 14
- Fagrådet etterstreber en lik sammensetning fra fagskolesektoren (offentlige, private, ideelle og studenter) og arbeidslivet (arbeidsgivere, representanter for selvstendig næringsdrivende og arbeidstakere)
- Relevante observatører kan delta i rådet
- Medlemmene bør ha relevant faglig kompetanse, samt være interesserte, motiverte og engasjerte i arbeidet
- Det bør oppnevnes varamedlemmer der det er hensiktsmessig.

Les hele mandatet her: [mandat Nasjonale fagråd](#)

Under følger tre ulike alternativer til vedtak.

Forslag til vedtak:

A1: Nasjonalt fagskoleråd vil vise til at Norsk Sykepleierforbund (NSF) har vært medlem i Nasjonalt fagråd for fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag helt siden oppstarten, og mener de fortsatt skal være medlem.

A2: Nasjonalt fagskoleråd vil vise til at Norsk Sykepleierforbund (NSF) har vært medlem i Nasjonalt fagråd for fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag helt siden oppstarten. Men med bakgrunn i at de ikke organiserer medlemmer med høyere yrkesfaglig utdanning så bør representasjonen i fagrådet endres til å være observatør, med tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett.

Alternativ B: Nasjonalt fagskoleråd legger til grunn at NSF ikke organiserer medlemmer med høyere yrkesfaglig utdanning, og mener at de av denne grunn ikke bør være representert i Nasjonalt fagråd for fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag.

D-24/24 Omtale av høyere yrkesfaglig utdanning

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [D-24/24](#)

Bakgrunn

AU registrerer at det er sprik i hvordan høyere yrkesfaglig utdanning blir omtalt og ønsker en diskusjon rundt dette. Under følger noen eksempler fra KDs nettsider, sist oppdatert 31/1 2023:

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

1. Kunnskapsdepartementet (KD) har ansvar for barnehager, grunnskole, kulturskole, videregående opplæring, fagskoleutdanning, høyere utdanning, forskning, voksnes læring og kompetansepolitikk.
2. Avdeling for videregående opplæring, fagskole og kompetansepolitikk (VFK) har ansvar for strategi- og politikktutvikling og forvaltningsoppgaver på områdene videregående opplæring, fagskoleutdanning, kompetansepolitikk, voksnes læring og utdanningsstøtte.
3. Avdelingen har etatsstyringsansvaret for Lånekassen og 22. juli-senteret, samt et medansvar for Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og Utdanningsdirektoratet.
4. Seksjon for kompetansemobilisering og fagskoleutdanning har ansvar å for den samlede politikken for utvikling, mobilisering og anvendelse av kompetanse i hele det norske samfunns- og arbeidslivet, inkludert karriereveiledning. Seksjonen har videre sektoransvar for høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleutdanning).
5. Kunnskap skapes og deles på mange arenaer - fra barnehager til høyere utdanning og forskning. Kunnskapsdepartementet (KD) har ansvar for:
 - a. barnehager
 - b. det 13-årige utdanningsløpet fra grunnskolen til og med videregående opplæring
 - c. folkehøgskoler og voksnes rettigheter til grunnopplæring
 - d. høyere utdanning og fagskoleutdanning
 - e. utdanningsstøtte og bevilgninger til studentvelferd
 - f. kompetanse og livslang læring
 - g. forskningspolitikken og samordning mellom departementene i utøvelsen av forskningspolitikken

Spørsmål til diskusjon:

1. Er det greit at det brukes ulike begreper?
2. Bør Nasjonalt fagskoleråd følge opp begrepsbruken med KD for å bli enige om en omforent bruk?

V-25/24 Lærebokordninga for høgare utdanning

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [V-25/24](#)

Bakgrunn

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

Nasjonalt fagråd for økonomiske og administrative fag (NFØA) har etter henvendelse til Fagbokforlaget fått et svar fra forlaget der man anser det som positivt om høyere yrkesfaglig utdanninger er inkludert i ordningen: [Lærebokordninga for høgare utdanning](#)

Lærebokordningen skal blant annet legge til rette for økt utvikling og bruk av norsk fagspråk i høyere utdanning. Ordningen er finansiert av Kunnskapsdepartementet og driftes av HK-dir. Ordningen fordeler midler på mellom 4 og 9 millioner kroner årlig.

NFØA håper denne tematikken kan diskuteres i Nasjonalt fagskoleråd og at rådet kan gi KD en tilbakemelding om å inkludere HYU i lærebokordninga.

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd sender en henvendelse til Kunnskapsdepartementet om å inkludere høyere yrkesfaglig utdanning i lærebokordninga for høgare utdanning.

V-26/24 Utdanningskvalitetsprisen for høyere yrkesfaglig utdanning

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [V-26/24](#)

Bakgrunn

Rådet diskuterte i forrige møte utdanningskvalitetsprisen for høyere utdanning, herunder juryens sammensetning og antall jurymedlemmer. I prisens statutter står følgende: «HK-dir oppnemner ein jury med erfaring frå og kjennskap til fagskuleutdanning nasjonalt og internasjonalt, og med studentrepresentasjon. Juryen skal bestå av minimum fire medlemmer og det vil bli lagt vekt på god kjønnsbalanse. HK-dir oppnemner ein juryleiar blant jurymedlemmane. Juryleiaren skal vere knytt til ein institusjon utanfor Noreg».

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd sender en henvendelse til HK-dir om å endre statuttene fra fire til fem jurymedlemmer. I tillegg til en skriftlig tilbakemelding på hvordan jurymedlemmer oppnevnes.

V-27/24 Strategi for HYU i et binært system (parallelstruktur)

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [V-27/24](#)

Bakgrunn

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

I rådsmøte 23.04 ble Nasjonalt fagskoleråd oppfordret av Jens Bjørnåvold til å lage en strategi for HYU i et binært system. Jens Bjørnåvold utfordret rådet på å se fremover, gjerne helt frem mot 2035 og hvilken strategi som skal utvikles for en yrkesfaglig søyle.

Bjørnåvold stilte følgende spørsmål:

Hva skal legges i den yrkesfaglige søylen, hvilken funksjon skal den ha, hvilken institusjonell konsekvens har en slik utvikling? Hvordan går det videre og hva betyr det å styrke og utvikle? Hvilken rolle skal fagskolen ha, hva skjer med mesterbrev, nye utdanning og det endrede kvalifikasjonsbehovet?

AU mener det bør nedsettes en arbeidsgruppe og har utarbeidet et forslag til mandat:

Arbeidsgruppen bør klargjøre hva som er forskjellen på et enhetlig system (paraplystruktur) og et binært system (parallelstruktur) og komme med en anbefaling på konsekvensen ved å innføre et binært system. Arbeidsgruppen bør også vise til hva andre land har gjort. Arbeidsgruppen skal legge frem en ferdig gjennomgang med forslag til videre strategi innen desember 2024.

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd nedsetter en arbeidsgruppe med mandat som beskrevet i saken. Arbeidsgruppen leverer et forslag til strategi innen rådsmøte 3. desember 2024.